

REKOMENDACIJOS FONEMINĖS KLAUSOS LAVINIMUI

Girdimasis suvokimas – tai gebėjimas skirti ir atpažinti nekalbinus (gyvosios ir negyvosios gamtos) bei kalbinius garsus. Šio įgūdžio lavinimas reikalingas tuo atveju, jei vaikas painioja ne tuos garsus, kuriuos gali ištarti, taip pat panašiai skambančius žodžius, neišskiria nurodyto gardo iš kitų, nekreipia dėmesio į savo tarimą. Gebėjimas skirti garsus daugeliui vaikų, turinčių kalbos trūkumą, vystosi pavėluotai.

Stiprinti vaiko gebėjimą skirti įvairius aplinkos, kalbos garsus, galima ir namuose. Tėveliai gali užsiimti malonia, žaidybiniu pobūdžiu veikla, kuri padėtų įveikti iškyylančius sunkumus.

KODĖL TAIP SVARBU LAVINTI GIRDIMĄJĮ SUVOKIMĄ?

Paprastai daugeliui vaikų nesiseka rašyti ir skaityti dėl nepakankamai išlavinto girdimojo suvokimo. Tėveliai gali padėti savo vaikui ugdydami jo girdimojo suvokimo įgūdžius. Kartais vaikai negirdi žodžio pabaigos, dėl to netaria galūnių, saknio pabaigos, to pasékoje parašo nepilną sakinių. Nejaučia saknio ribų, todėl kelis sakinius gali parašyti kaip vieną. Esant nepakankamai išlavėjusiui girdimajam suvokimui, vaikas negeba skirti iš klausos panašiai skambančių garsų, todėl negali jų susieti su atitinkamomis raidėmis rašydamas. Tad išlavintas girdimasis suvokimas ir girdimoji atmintis turės neįkainojamą vertę jūsų vaikui pradėjus mokytis skaityti ir rašyti.

Geriausias būdas foneminei klausai lavinti vra žaidimas ☺.

„Atspék garsą“

- ❖ Rodomi žaislai ir klausomasi jų skleidžiamų garsų.
- ❖ Vaikas užsimerkęs iš klausos nustato, kuris daiktas ar žaislas skleidė garsą.
- ❖ Mégdžiojami įvairūs gyvūnų, daiktų ir aplinkos garsai (kaip mūkia karvė, kukuoja gegutę, skamba varpelis, mušamas būgnas ir kt.).

„Ką girdi?“

Vaiko prašoma įsiklausyti, kokius garsus girdi kambaryje (durų virstelėjimas, laikrodžio tiksejimas, grindų girgždėjimas, kosėjimas, kažkieno žingsniai ir kt.). Pasivaikščiojimų metu vaiko prašoma įsiklausyti, ką „kalba“ gatvė, miškas, sodas...

„Sugauk garsiuką“

Vaikas arba suaugusysis pasirenka, kokį garsą (a, o, ū, y, e, ē ar kitus) „gaudys“. Suaugusysis létai taria įvairius garsus, o vaikas, išgirdęs pasirinktą garsą, suploja rankomis. Garsų tarimo tempą galima keisti.

„Ispék žodį“

Sakoma: „Sugalvojau žodį. Jo pradžia yra LĖ. Koks tai galėtų būti žodis?“ (lélė, léktuvas, létas, lékštas ir pan.).

„Žaidimas su kamuoliu“

Vienas vaikas sako skiemenuj ir meta kamuolį kitam vaikui. Šis sugavęs jį, sako antrą skiemenuj to paties žodžio ir meta kamuolį kitam vaikui.

„Parduotuvė“

„Perkami“ tik tie paveikslėliai, kurių pavadinime yra nurodytas garsas. Nupirkti paveikslėliai sudedami į krūvelę ir pavadinami. Po to pavadinami likusieji.

„Žodžių traukinukas“

Sugalvojama nenutrūkstama grandinė žodžių, prasidedančių ir pasibaigiančių tuo pačiu garsu. Žaidimą galima pradėti ir testi klausimais „kā pirkai parduotuvėje?...“, „kā girdi miške?...“ ir t.t.